

وفی ۱۸ حیران ۱۳۲۸ سنه

پازار ایرتسی فی ۱۶ رجب ۱۳۳۰

|| جمعیت علمیہ اسلامیک ناک ناشر افکاریدر ||

مدیر مشول
مکتب قضاة معلمارندن
کلیسلی
منیر

سر محرر :
فاتح مجیز درسعاملرندن
توقادلی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درسعاملرندن
نصوح افندی زاده
مصطفی عاصم

مندرجات

قسم ادبی

شوکت غوثی
ع . ط

نی
ادبی باغچه لر

محمد عاطف
خیرالدین
طاہر المولوی
حقوق طلبہ سندن
سعدی

مدنیت شرعیہ
دووقور دوزی
احتفال ادبی
رد و اثبات
درسخانہ لر حقنندہ بر مطالعہ

قسم تاریخی

علی طیار

تاریخ صحیفہ لاری

اعلان

نسخہ سی ۱ غروش

آبونہ اجرتی (ہوستہ اجرتیہ برابردر)

ممالک اجنبیہ ایچون
۱۳,۰۰ فرانق
» ۱,۵۰

استانبول وولایات ایچون :
ر سنہ لکی ۵۰ غروش
آلی ابللی ۲۵ »

—•••••—

در چ اولنیمان اوراق اعادہ ایدلر

—•••••—

قارئلر مزہ

اکثر مقالاتہ آیات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایدلش بولندینی نظر اعتبارہ آلہ ررق رعایتسز لکندہ بولنلمامسی رجا اولنور .

[توسیع طباعت محمد حلمی وشرکاسی عدلیہ خانی نومرو ۱۹]

(ردو اثبات) حقیقه برائی سوز

علمای اسلامیه دن آقہری خبریوتی زاده حاجی مصطفیٰ حضرتلرینک (مادہ وقوتہ) ردیہ اولوق اوزرہ موقع انشاء وضع ایتیش اولدینی رد اثبات) نام اثر مرغوبی فضلائی عصرک مظهر تقدیر و تشکری اولمشدی .

(ذکا نام) بر غزتهده بالاسی احمد نبیل امضالی بر مقالهده اثر مذکور حقیقه قدر ناشناسانه بعض تجاویزات غیر لائحه مصادف نظر من اولنجه مؤلف مشارالیه حاجی مصطفیٰ افندی حضرتلرینه مراجعتله محاورات آتیه جریان ایتشدیر .

— افندم ذکا غزتهسی منظور فاضلانلری اولدیمی؟

— اوت کوردم اقوم

— بوکا قارشو بر مدافعه یازمیه جقمیسکر؟

-- بن آنده ذات مسئله و طرفین اعتبارله بحث و مناقشه موضوع اتحادینه شایان بر شی کورمیورم . چونکه مقاله مذکورده بزم دلائل عقلیه و براهین قطعیہ می [قضایای منطقیه (!)] اشارتیه تزییف ایدرک عقل و منطقله علاقہ لری اولدینقی بیانله سوزلر می راقوب شخصه هجوم و آداب مناظره یی اخلاص ایدیور . بوجرات ایسه متجاسرینک قدرت علمیه و اخلاقیہ سی تعریف تصویره و اثریمزی تنقیدله میانلرنده کی مناسباتک درجه سی بیانہ کافی دکیدر؟

کورمیورسکرکه بونلرک طرز مباحثه لرینک ایجاب ایدجکی مقابله بالثلثہ بزم تربیه علمیه من اعداد دکلدر .

علم آدابده بیلیرسکرکه مباحثه آنحق اطہار حق ایچون و تنقید طریقیله اولور . یوقسه ہمہ حال احراز غلبه ، تربیف ، تجاوز طریقیله دکلدر . تنقیدہ تزییفله مقابله ایدنلر ایله اوغراشمغه وقم و تربیم مساعد اولدینقی بک اعلا بیلیرسکر .

— افندم اوجہتلر تمام طورغری اولقله برابر اثریکزی

قالماز» بالکیز قبره قونوله جق چلنک اونوتولمش «اعتراضه قالدیشاجق لردن ماعدا شق شفه ایدہ جک بولونمازدی .

لکن غربدن شرقه ، یارسدن استانبوله ، پانتهون دن غلطه مولو لیخانہ سنه ، مثلاً و یقتور هوغو نلک مدفندن شیخ غالبک مرقدینہ تحویل نظر ایدینجه شایان تطبیق وقابل اجرا اولدینی کورولور .

چونکہ زده قبر زیارتنہ آجیق ، یاخود قوبورنکلکی البسه ایله دکل ، آبدستہ و تمیزکسوه ایله کیدیلیر . مزار باشندہه نطقلر ، مکتوبلر شعرلر اوقوناز ، آنحق آیات کریمه و صلوات شریفه قرائت اولونور ، دعا ایدیلیر .

اعتقاد منہ کورہ هیئات احتفالیہ نلک بورلری دوشوئہ سی وفرنک اصول احتفالی ایله مسلمان و مولوی طرز احترامی اراسندہ شرق ایله غرب قدر مسافہ ولتہ جفتی تأمل ایتجہ سی ورجب پاشا مرحومک جنازہ سی طوب آراہہ سیوکله تیامک ایستیلدیک صیراده افواه اسلامدن یوکسہ لن صدای اعتراضی اولسون تنزلًا خاطره کتیرہ سی لازم کلیر .

بزظن ایدہ رزکہ اوہیات میانندہ حقیق بر مولوی بولونسه ایدی دده مرحومک بادفضائی ایچین درکاشریفده برمولد اوقوت دورولماسنی ، مقابلہ دن سوکرہ غنودہ غفران اولدیی تربہ پیشکاهندہ بردعا ایتدیریلہ سی ، اوندن سوکرہ یا دارالفنونک کرسی تدریسندہ و یاخود باشقہ برحکم موقع خطابندہ مزیات شاعرانہ سنک تشریح و توضیحی ضمیمندہ نطقلر ، مکتوبلر و سائرہ قرائت اولونماسنی تکلیف ایدہ ردی . هله اونه کندن ، بریکندن طو بلانہ جق اعانہ ایله پوشیدہ سنک تجدیدینہ رضا کوسترمن و نہایت ایکی یوزغروشله مبابہه اولونایہ جک براق آرشین جوخنک تدارکنہ غلطه مولو لیخانہ سنک وقی مساعد کلاخوان مولویہ نلک ویرہ جکی بش اون غروشلہ آلنہ بیلیر . سزحمت بیورمایک . دیہرک برحیات مستغنیانہ کیرمش اولان شیخ غالبی وفاتندن سوکرہ کشکولکشای سؤال اولان ذلتہ دوشورمزدی .

شیمدیلک بوقدر کافی . و :

درخانہ اگر کس است یک حرف پس است

طاہر المولوی

تقریبه عائد اولان بعض اعتراضلرینه جواب ویرمک لازم دیکلیر ؟

— بجه آنلرده بک اهمیتسز و کندی کندی اسقاطه کافی . جوابدن مستغنی اولدینی ارباب اقتداره غیر خفی ایسه ده آرزو کوزه بناء خلاصه اعتراض و جوابلری سوبلهیم . اولاکویا بن کندی آقشهر علماسندن دیو توصیف ایتمکک شایان اعتراض کوریلور .

سزاور تعجبدرکه مؤلفک تعین مسک وهوتی ایچون یازیلن بر کلمه تمدح ملترم اولدینی . اولسه بیله بو کبی مسائل دینیده مؤلفک ذات وصف و صفتک بیانی و علماء دیندن اولسنک تعینی مقصد تأثیر نه قدر خادم اولهجنی تقدیر ایدیلور . بو بر کلمه فخره دلالتی ملترم اولسه بیله او قدرله حصه مند فخر اولملغمه راضی اولنه مدینتی آرتق بر قدر ناشناسلغه عطفله اکثفا ایدرم .

ثانیاً ماده و قوتده دیسورلردیکه (بر چوق عائله طائیرز که بابالری ذکی ایسه اوغلاری مطلقا غبیرد . بو هر نه قدر عمومی اولسه ده مستناسز بر مشاهده دکلدر .) بزبو نظر ونظریه نیک بر متفنه یاقشمیهجنی وطبیعتک قانونری عمومیدر دینلرک سوزلریله قابل تألیف اولدینتی سوبلشدک بو اعتراضری ینه تکرار ایدیوروز . بونلر بوعراضه قارشو :

(فسنده یالکز وراثت دکل (آناویزم) ده وار بر . چوجوق یالکز باباسنک دکل بویوک وداها بیوک بابالرینک بعض اوصافنه وارث اولهیلیر) دیورلر . بر اساس اعتراضری فنه و فن اعتباریلده مترجلرک بیانات قاصره سنه ایراد ایتمش ایدک (مطلقا غبیرد) کبی بر دعوای عمومیدن صکره بیان ایتمکری استثنایه عائد ایدی . شمدی بونلرک اصل افاده لرینک خارجندن استعانه و استمداده تمالتدارک وپردکاری جواب بزم اعتراضری دافع دکل بلنکه مؤیددر . بونی ده ارباب وجدان واذعانک محاکمه منصفانه لرینه حواله ایدرم .

صوکره بز بوعراضری علمدار غزته سندن اوکر نمک . بلنکه مترجلرک افادات متناقضه لریدن نافع ایراد ایتمش ایدک . علمدار غزته سی ایسه بواساسه دایر بز علم ابتدائی بخش ایتوب آنجق اولبا بده کی معلومات واجتهاد آنلرک استعمالند صکره برای تأیید هاشم اولهرق علاوه ایدلشد . مذکور غزته بی بز استاذ عد ایتمک اوغزته ده واقع تجاوزی طرز تحریر و وضعیته عدم دقت داها طوغریبی دلالت حاله عدم وقوف وبلنکه نقل مذکورک باشنده سوبلدمک صراحت قطعیه دن غفلت و تعامیه حملدن بشقه سوز سوبلکی زائد عد ایدرم .

ثالثاً اثر ، ذرات ، اجزای جزء فردیه ! ، آتوم ، موله کول ، کی الفاظک یالکز بزجه غیر مألوف اولدینتی سوبیلورلر . بزم حقائق و ماهیاتنه واقف اولدینمز بعض معاینک بر طاقم الفاظ غیر مأنوسه آلتنده اخفاسی و بو الفاظله عدم الفتندن منبعث ترددده کی نقصان ، ادبا کچینن و الفساف مذکورده نیک مندرج اولدینی کتابک مترجلرکی التزام ایدن شوعلامه (؟ !) لرک الفاظ مذکوریه عائد ترجمه ده کی نقصانلری معناسز واعتراف نواقص مقامنده بزى جهله نسبت ایتمک کبی سوزلری و الفاظ عربیه نیک صورت و مقام استعمالی یلمه ملری قدر عیب ولکه اولسه کرکدر .

زایما دیورلرکه ... (کدام غلطانرا ! اولا caure fiuale دکل cause fiuale در . ثانیاً علت فاعلیه دکل علت فاعله در . ثالثاً بوراده علت فاعله ده دکل ترجمه ده اولدینی کی علت غاییه در چونکه فلاسفه الله علت فاعله دینلرکی کبی علت غاییه دینلمک جائزدر . بایکیز آرتق شمدی بوراده کی غلطاتک صاحب حقیقتیسی بولم . اولا برکره محررافندی اثرمنزک خطا صواب جدولنه باقی لطفنده بولنسه ایدی (r) حرفی مقامنه (s) حرفی وضعله تصحیح و آنک مجرد ترتیب سهوی اولدینتی آکلاویه جندی وحتی بو ترتیب سهوی نه اوفورمه ماکینه یه ویرلدکند صکره واقف اولوب بر ایکوز نسخه سی جیقدقدن صکره ماکینه بی طور دروب نسخ

باقيہ سی تصحيح ايدلش اولسی متجاوزلری راه حقیقه ارشاده کافیدر . کشکه معارضلر مزده بزم فراغز لسانه وقوفز قدر لسان عربیہ و مقام استعماله واقف اولوبده کندی خطالری کنديلری تصحيح ایده بيلسهلر . ياخود خطالری اخطار اولاندقده عناد و اصراری ترکله حق قبول ایده جک قدر انصافه مالک اولسهلر ایدی .

نائیا علت فاعلیه دکل علت فاعله در دیورلر .
آل بر درس فضیلت دها ! ..

بو بایده علل اربعه نك یاه نسبیه ایله ترکیاً علت مادیه ، علت صوریه ، علت فاعلیه ، علت غایه طرز و صورتده مشهور و مستعمل اولدیغنی فن و بحث مخصوصه مراجعتدن عاجزلر ایسه ارباب وقوفه مراجعتلری توصیه ایله اکتفا ایدرم .

ثانئاً (بوراده علت فاعله دکل ترجمه اولدیغنی کبی علت غایه در) دیورلر . بوراده جزئی اذعان و ادنا تأمل ایله حقیقت حال ظاهر اولورکه ماده وقوتک بویشنده اثباتی و یا نفی آرزو اولنان مافوق الطبیعه شخص قدرته مراد انجیق تأثیر صفتی حازر اولان علت فاعلیه دیمکدرکه حاصلی بحث و مناقشه مافوق الطبیعه فاعل ومؤثر بر شخص و قدرت واریدر ، یوقیدر ؟ بو ایسه آنجیق علت فاعلیه معناسیله ممکن اوله بیلور بوندن صکره جناب حق جل و علی حضر . تلرینه علت غایه تعبیرینک جوازی فتوا سی محررلرک صلاحیت و اقدارلری خارجده املق و حقیقه موافق اولماقسه برابر صدده کلیاً خارجده آری بر مسئله درکه بومقامه هیچده املق یوقدر . ایسته اترق فهم سقیم و قلت بضاعه نتیجه سی ظهوری ملحوظ اولان بونجه آفات و مصائب قارشو سولنه بیله جک سوز بوندن فضله ایسته من آرزو ایدر ایسه کز یونلری یاز بیلور سیکز (و السلام علی من ...) کلامیله خانم و یرمشر .

عاجزلریده بومطالعات و محاوراته مدافعه یی کافی و الزم عدا یلکمزدن معتبر رساله کزله نشری تخنی ایلرز .
الهیات شعبه سندن حقوق شعبه سندن دارالفنون علوم عالیہ
ماذون مصطفی شعبه سندن هاشم
عبدالله حقوقدن ماذون عبدالله

بیان الحق

احمد نبیل بک دکاده کی سوزلری زده او قودق .
(ماده وقوته) قارشو علمادن بر هیئت معرفتیله حقیقتک توضیح ایچون برردیه تصورنده بولندقورینه متشکر ، وبالطبع کنديلری ده مسلمان املق اعتباریله جدا بویله دوشونه جکدرینه امیز . یالکزم مقام تنقیده (ردو اثبات) صاحب مقتدرینک شخصنه تعرضی مناقشات علمیّه مناسب کورمدکمز کبی ٢٤٠ صحیفه ک برارک یارم صحیفه ک برسوزایله جف القلم چوریدیلهمه چکهنده قانغز .

درسخانه لر حفته بر مطالعه

آن انقلابدیری ، یعنی آزچوق دردلریغزی نقصانلریغزی حس ایتمک باشلادیرغمز زماندنبری کنديغزی غایت مهم بر مسئله قارشیسنده بولوق ؛ اصلاح مدارس مسأسی ؛ بواویله برشکی زمان زمان میدانه چقور طنطنه لی سسلر ، ولوله لی سوزلر حصوله کتیردکدن صکره یه اسرارلی کوشمسه چکیلور . نتیجه بر هیجدن عبارت ، قالور .

اوت ولوله انقلاب ایله کوزمزی آچدیغمز زمان بتون غایمیه کوردک واکلا دقکه زوالی هیئت علمیّه مز اجتماعی و اخلاقی خسته اقلره معلول اولمش و احتیتم مدرسه لر مز دست بیدارجه لالتک آچدیغنی رخنه لر خرابه یوز طومش ؛ بوحاله قارشو قابی تعالی دین و عشق علم ایله متحل متفکرین علمیّه انقلاب مسمودمزی بروسیله عد ایده رک بو بایده احاله قلم ایتمک ، بزم کی قلی هیجان ترقی ایله تیره ن تشنگان علم و معرفت ایسه سرسزقله اواملرک ساحه طبیقه چیقارلسنی انتظاره باشلادق .